

ท้ายแกลง

สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีโครงการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชนชาติไทย ซึ่งครอบคลุมไม่เพียงแต่การศึกษาคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงคนไทยกลุ่มต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่นอกประเทศไทย อันได้แก่ ลาว เวียดนาม จีน พม่า และอินเดีย กลุ่มคนไทยทั้งหลายย่อมมีพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรมดั้งเดิมร่วมกันมาแต่โบราณ แต่เนื่องจากคนไทยตั้งถิ่นฐานเป็นอาณานิคมกว้างขวางภายใต้สภาพภูมิศาสตร์และประสบการณ์ทางสังคมและการเมืองที่แตกต่างกัน จึงทำให้คนไทยเหล่านี้มีสภาพชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แตกต่างกันไปด้วย การศึกษาเกี่ยวกับคนไทยนอกประเทศไทยย่อมจะนำมาซึ่งความรู้พื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาติไทย ตลอดจนความสามารถของคนไทยในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้เงื่อนไขทางสังคมและการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา

เมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสเดินทางไปประเทศเวียดนามเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของคนไทยในจังหวัดเหง่ฮันและแทงฮัว ซึ่งเป็นดินแดนใต้สุดของเขตแดนภาคเหนือของเวียดนามที่คนไทยตั้งถิ่นฐานอยู่มาตั้งแต่สมัยโบราณ ข้าพเจ้าพบคนไทยช่างตง (หรือเรียกกันว่าไทเมือง) และไทแดง (ซึ่งอาจเป็นกลุ่มไทแดงที่อพยพมาจากแทงฮัว อาศัยอยู่ในจังหวัดเหง่ฮัน) ก็เกิดความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับคนไทยทั้งสองกลุ่มนี้ เพราะยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักกันในหมู่นักวิชาการไทยมากนัก ข้าพเจ้าจึงทาบทามให้ ดร.ฮวง เลื่อง อาจารย์ประจำภาควิชาชาติพันธุ์วิทยา คณะประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮานอย ร่วมงานวิจัยและเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับไทแดงและไทเมือง ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือด้วยดี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้าพเจ้าได้พานักศึกษาปริญญาโท และอาจารย์คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และนักวิจัยของสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไปฝึกปฏิบัติงานภาคสนามที่เวียดนาม จึงเดินทางเข้าไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในจังหวัดเหง่ฮันอีกครั้งหนึ่ง โดยได้รับความร่วมมือกับสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของเวียดนาม นอกจากนั้นคณะผู้วิจัยยังมีโอกาสเดินทางไปสำรวจชุมชนคนไทยอีกหลายแห่งในภาคเหนือของเวียดนาม เพื่อจะทำการศึกษาวิจัยร่วมกับนักวิชาการเวียดนามต่อไปอีกในอนาคต

รายงานฉบับนี้เป็นการเก็บข้อมูลวิจัยพื้นฐานกลุ่มไทแดงและไทเมืองในจังหวัดเหง่ฮัน ซึ่งจะใช้เป็นฐานข้อมูลในการเปรียบเทียบกับคนไทกลุ่มอื่นๆ ในเวียดนาม หรือคนไทยในประเทศอื่นๆ ซึ่งผู้สนใจในรายละเอียดในแต่ละด้านจะต้องเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมต่อไปอีก

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ดร.ฮวง เลื่อง ที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.เสมอชัย พูลสุวรรณ อาจารย์สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ และนักศึกษาโครงการปริญญาโท สาขามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เช่น นายศิลปกิจ ตีชนติกุล นายดำรงพล อินทร์จันทร์ และนางสาวศิริรินทร์ ใจเที่ยง ที่ไปช่วยเก็บข้อมูลภาคสนามเพิ่มเติม นายพิเชฐ สายพันธ์ นักวิจัยสถาบันไทยคดีศึกษาที่ช่วยประสานงานและแปลเอกสารจากภาษาเวียดนามเป็นไทย ทำให้โครงการวิจัยซึ่ง

อาศัยข้อมูลภาคสนามเป็นหลักนี้เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งอาจารย์อำนาจ บุญศิริ-วิบูลย์ ที่ช่วยแปลบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษ

สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย และสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (ฮานอย) ให้ความร่วมมืออนุเคราะห์ในการติดต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายเวียดนามในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ข้าพเจ้าจึงได้แสดงความขอบคุณสถาบันทั้งสองที่มีส่วนสำคัญในการวิจัยนี้เกิดขึ้นได้ รวมทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งระดับคณะและมหาวิทยาลัย ที่อนุญาติให้ข้าพเจ้าและคณะเดินทางไปต่างประเทศ เพื่อดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับชนชาติไทในเวียดนาม

